

Målnummer:	7144-04	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2005-06-27		
Rubrik:	Fråga om aktieinnehav är näringsbetingat. Förhandsbesked angående inkomstskatt.		
Lagrum:	24 kap. 13 § och 14 § inkomstskattelagen (1999:1229)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• RÅ 1991 ref. 88• RÅ 2001 ref. 23		

REFERAT

I ansökan hos Skatterättsnämnden om förhandsbesked anförde aktiebolaget X (bolaget) i huvudsak följande. Bolagets verksamhet består bl.a. i att producera och marknadsföra förlagsprodukter på aktieområdet samt bedriva utbildnings- och seminarieverksamhet inom samma område. Bolagets dotterbolag Y AB bedriver värdepappersrörelse och erbjuder olika tjänster med anknytning till den verksamheten. Bolaget äger marknadsnoterade aktier i A AB, som bedriver nätmäklarverksamhet, och i fondförvaltningsbolaget B AB. Inget av innehaven uppgår till tio procent av röstetalet för samtliga andelar i respektive företag. Bakgrunden till innehaven är att Y AB under år 2000 avyttrade sin nätmäklarverksamhet varvid köpeskillingen erlades dels i kontanter, dels i aktier i det förvärvande bolaget. Vid övertagandet slöts ett samarbetsavtal som skulle ge Y AB:s kunder särskilda förmåner hos det förvärvande bolaget under minst två års tid. Y AB avyttrade senare samma år sina aktier i det förvärvande bolaget till sökandebolaget. Under år 2001 byttes dessa aktier ut mot aktier i A AB och B AB. Avtal gäller mellan bolaget och A AB om samarbete rörande försäljning av litteratur m.m. som produceras av bolaget. B AB vänder sig i huvudsak till samma kundkategori som bolaget. - Inför bl.a. förväntade utdelningar i A AB och B AB vill bolaget bl.a. veta om dessa aktier är näringsbetingade andelar för bolaget med stöd av den s.k. utredningsregeln i 24 kap. 14 § första stycket 3 inkomstskattelagen (1999:1229), IL.

Skatterättsnämnden (2004-11-23, Wingren, Silfverberg, Svensson, Virin) yttrade: Förhandsbesked - Aktierna i A AB och B AB utgör näringsbetingade andelar. - Motivering - (nämndens redogörelse för omständigheterna utesluten här). Nämnden gör följande bedömning. - Den tveksamhet som föranlett ansökan är om den integration som finns mellan å ena sidan bolaget och å andra sidan A AB och B AB är tillräcklig för att bolagets aktier i dessa företag skall anses näringsbetingade. - Med hänsyn till vad som upplysts om bolagens nära anknytning till varandras verksamheter riktade mot en gemensam kundkategori, deras samverkan inom olika områden för avsättning av sina tjänster och produkter och den historiska bakgrunden till uppkomsten av aktieinnehaven finner nämnden att bolagets innehav av aktier i såväl A AB som B AB uppfyller villkoren enligt utredningsregeln för att utgöra näringsbetingade andelar för bolaget under den omfrågade tidsperioden (taxeringsåren 2005 och 2006).

Ledamöterna André, ordförande, Knutsson och Sjökvist var skiljaktiga och anförde följande: I ärendet har upplysts att bolaget och dess ägare i viss omfattning köper tjänster från B AB i samband med anordnande av bl.a. aktiedagar. Dessa tjänster framstår som allmänt tillgängliga på marknaden. Något samarbetsavtal mellan parterna föreligger såvitt framgår inte. Enbart affärsrelationen kan mot den bakgrunden inte anses uppfylla kravet på en

sådan integration mellan företagens verksamheter som skulle medföra att bolagets aktier i B AB skall anses vara näringsbetingade andelar. Vad bolaget anfört i övrigt om tidigare eller nuvarande beröringspunkter med B AB föranleder inte någon annan bedömning. Vi anser att förhandsbeskedet i denna del hade bort utformats i enlighet med det sagda. Vad gäller aktieinnehavet i A AB är vi ense med majoriteten.

Skatteverket yrkade att Regeringsrätten skulle fastställa förhandsbeskedet.

Regeringsrätten (2005-06-27, Sandström, Dexe, Stävberg, Kindlund, Brickman) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. I målet är fråga om bolagets aktier i B AB (fondbolaget) och A AB skall anses som näringsbetingade med stöd av den s.k. utredningsregeln i 24 kap. 14 § första stycket 3 IL.

För att utredningsregeln skall vara tillämplig krävs att aktieinnehavet avser marknadsnoterade aktier och att innehavet betingas av rörelse som bedrivs av ägarföretaget eller av ett företag som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå det nära. Utredningsregeln kompletterar huvudregeln i 24 kap. 14 § första stycket 2 IL, dvs. den regel som innebär att innehavet skall anses näringsbetingat om det sammanlagda rösttalet i det ägda företaget motsvarar tio procent eller mer av rösttalet för samtliga andelar i företaget.

Huvudregeln ändrades i samband med 2003 års lagstiftning om skattefrihet för kapitalvinster på näringsbetingade andelar (prop. 2002/03:96, bet. 2002/03:SkU14, SFS 2003:224). Gränsen för rösttalet sänktes då från tjugofem till tio procent. Sänkningen innebar att utrymmet för en tillämpning av utredningsregeln begränsades i motsvarande mån. Några närmare uttalanden om utredningsregelns fortsatta roll gjordes inte i förarbetena.

Regeringsrätten gör följande bedömning.

I det nya regelsystemet har frågan om andelar fyller kraven för att vara näringsbetingade betydelse inte bara såvitt avser utdelningar utan också vad gäller kapitalvinster och kapitalförluster. Det är bl.a. därför angeläget att bedömningen enligt utredningsregeln inte påverkas av tillfälliga förändringar i arten och omfattningen av relationen till berörda företag (jfr vad Regeringsrätten i annat sammanhang uttalat i rättsfallet RÅ 1991 ref. 88). Bakgrunden till andelsförvärvet saknar däremot i sig betydelse. Vidare gäller att en säker bedömning i många fall förutsätter att prövningen sker i efterhand vid taxeringen och inte på grundval av uppgifter lämnade i en ansökan om förhandsbesked.

Av vad bolaget anfört i ansökningen om förhandsbesked framgår att bolaget och fondbolaget riktar sig till samma kategori av kunder och att det finns vissa, begränsade affärsmässiga relationer mellan företagen. Vad bolaget åberopat är enligt Regeringsrättens mening inte tillräckligt för att aktierna i fondbolaget skall anses näringsbetingade. Förhandsbeskedet såvitt avser dessa aktier skall därför ändras.

Relationerna med A AB går uppenbarligen längre och är av annan karaktär. Det saknas emellertid närmare uppgifter som skulle vara av intresse vid bedömningen av den aktuella frågan, t.ex. vilken betydelse samarbetet har för bolagets ekonomi. Regeringsrätten finner att underlaget inte är tillräckligt för att ett förhandsbesked skall kunna lämnas. Förhandsbeskedet såvitt gäller aktierna i A AB skall därför undanröjas.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten ändrar Skatterättsnämndens förhandsbesked såvitt avser aktierna i fondbolaget och förklarar att dessa inte är näringsbetingade.

Regeringsrätten undanröjer förhandsbeskedet i övrigt.

Föredraget 2005-06-01, föredragande Wetterfors, målnummer 7144-04

Sökord: Förhandsbesked inkomstskatt; Inkomst av kapital; Inkomst av näringsverksamhet

Litteratur: Prop. 1960:162 s. 31-32 och 67, prop. 2002/03:96 s. 78
